

KURIKULUM ZDRAVSTVENOG ODGOJA

Uvođenjem Kurikuluma zdravstvenog odgoja hrvatska obrazovna politika želi odgovoriti na izazove i probleme djece i mladih u skladu s najrazvijenijim obrazovnim sustavima.

Na temelju članka 39. Zakona o sustavu državne uprave („Narodne novine“, broj 150/2011.) ministar znanosti, obrazovanja i sporta dr. sc. Željko Jovanović donio je 28. rujna 2012. odluku o uvođenju, praćenju i vrednovanju provedbe Kurikuluma zdravstvenog odgoja (ZO) u osnovnim i srednjim školama.

Cilj je pružanjem znanstveno utemeljenih informacija educirati adolescente kako očuvati zdravlje i kvalitetu života, ostvariti humani odnos među spolovima, poučiti ih što je spolno odgovorno ponašanje te kroz edukaciju prevenirati ovisnosti i nasilničko ponašanje.

Također, namjera je osposobiti ih:

- za kritičko prosuđivanje životnih situacija i osobnih postupaka za odgovorno donošenje odluka
- za razvoj tolerancije
- za razvoj pozitivne slike o sebi
- za uvažavanje različitosti.

➤ Kurikulum zdravstvenog odgoja počeo se provoditi eksperimentalno u osnovnim i srednjim školama 2012/2013. školske godine.

➤ Sadržaji i teme zdravstvenog odgoja (70%) integrirani su u postojeće predmete (Priroda i društvo, Priroda, Biologija, TZK-a, Psihologija...) od prvog razreda osnovne do četvrtog razreda srednje škole.

➤ Dodatni sadržaji (30 %) Kurikuluma zdravstvenog odgoja integrirani su u sat razrednika– do 12 sati godišnje.

Dodatni sadržaji i teme Kurikuluma zdravstvenog odgoja obrađivat će se u skladu s:

- dobi
- interesima i potrebama djece i mladih
- izazovima s kojima se mlade generacije susreću u svome životu i tijekom odrastanja.

Ovakvim pristupom htjelo se usustaviti dosadašnji rad, ali i osuvremeniti one elemente zdravstvenog odgoja koji su se pojavili kao potreba za odgovorom:

- na civilizacijske tekovine
- na globalizaciju
- na nove spoznaje u znanosti.

Sadržaje i teme Kurikuluma zdravstvenog odgoja predavat će:

- razrednici
- stručni suradnici
- predmetni nastavnici
- liječnici školske medicine i medicinske sestre.

Agencija za odgoj i obrazovanje kontinuirano provodi stručna usavršavanja učitelja, nastavnika i stručnih suradnika o sadržajima i temama zdravstvenog odgoja, a pripremljeni su i radni materijali i vodiči.

Program zdravstvenog odgoja temelji se na holističkom poimanju zdravlja koji podrazumijeva povezanost **tjelesnog, mentalnog, emocionalnog, duhovnog i socijalnog aspekta zdravlja**. Program je podijeljen u 4 modula da bi se osigurala ravnoteža u zastupljenosti različitih aspekata zdravlja.

Planirana satnica – Osnovna škola

r. b.	Modul	Razred/ planirani broj sati po modulu			
		1. razred	2. razred	3. razred	4. razred
1	<i>Živjeti zdravo</i>	6	6	6	5
2	<i>Prevenција nasilničkog ponašanja</i>	2	3	2	2
3	<i>Prevenција ovisnosti</i>	2	2	1	3
4	<i>Spolna/ rodna ravnopravnost i spolno odgovorno ponašanje</i>	0	0	2	2
Ukupno sati		10	11	11	12

Planirana satnica – Osnovna škola

r. b.	Modul	Razred/ planirani broj sati po modulu			
		5. razred	6. razred	7. razred	8. razred
1	<i>Živjeti zdravo</i>	4	3	5	4
2	<i>Prevenција nasilničkog ponašanja</i>	4	2	2	2
3	<i>Prevenција ovisnosti</i>	2	3	2	2
4	<i>Spolna/ rodna ravnopravnost i spolno odgovorno ponašanje</i>	2	4	3	4
Ukupno sati		12	12	12	12

Planirana satnica – Srednja škola

r. b.	Modul	Razred/ planirani broj sati po modulu			
		1. razred	2. razred	3. razred	4. razred
1	<i>Živjeti zdravo</i>	4	4	3	2
2	<i>Prevenција nasilničkog ponašanja</i>	2	2	2	2
3	<i>Prevenција ovisnosti</i>	2	2	2	0
4	<i>Spolna/ rodna ravnopravnost i spolno odgovorno ponašanje</i>	4	4	5	0
Ukupno sati		12	12	12	4

MODUL – Živjeti zdravo

Obuhvaća sadržaje o **pravilnoj prehrani, osobnoj higijeni i tjelesnoj aktivnosti** koji su odgovarajući uzrastu učenika.

Sadržajima se želi ukazati djeci na važnost zdrave prehrane, stjecanje pozitivnih navika osobne higijene i zdravih stilova života.

Modul Živjeti zdravo ima svoju **mentalnu i socijalnu dimenziju**. Važno je pomoći učenicima da prepoznaju osjećaje i mišljenja da bi razvili vlastite vrijednosti. Socijalna dimenzija pretpostavlja razvoj životnih vještina od komunikacije do donošenja odluka.

MODUL – Prevencija ovisnosti

Teme i sadržaji prevencije ovisnosti zastupljeni su u svim dobnim skupinama. Osobita pozornost posvećuje se nekim novim pojavama kao što su **nasilje korištenjem informacijsko-komunikacijskih tehnologija, kockanje i klađenje adolescenata**. Slijede problemi koji su sve prisutniji s tragičnim posljedicama u prometu, a odnose se na prebrzu vožnju, vožnju pod utjecajem alkohola, droga itd.

MODUL – Prevencija nasilničkog ponašanja

Teme i sadržaji modula prevencija nasilničkog ponašanja zastupljeni su gotovo u svim razredima. Učenici će učiti

- kako se ponašamo prema drugima, životinjama
- školska pravila, bonton
- životne vještine: emocionalnost, suosjećanje, zahvalnost, velikodušnost
- kako rješavati sukobe, kako se oduprijeti nasilniku i
- kako živjeti u optimističkom okruženju.

MODUL – Rodna/spolna ravnopravnost i odgovorno spolno ponašanje

Spolno/ rodna ravnopravnost i odgovorno spolno ponašanje je modul kojim se učenicima žele dati znanstveno utemeljene informacije, ali i uvidi u različita promišljanja te različite vrijednosne perspektive. Ovisno o dobi učenici će učiti o:

- odgovornosti i poštovanju prema vlastitom tijelu
- muškim i ženskim društvenim ulogama i rodnoj ravnopravnosti
- ulozi i pritisku medija u pubertetu
- emocijama u vršnjačkim odnosima
- prihvaćanju različitosti u seksualnosti
- rizicima (pre)ranih seksualnih odnosa
- emocijama i komunikacijama u vezi
- ljubavi, braku, obitelji i roditeljstvu
- stigmatizaciji i diskriminaciji seksualnih manjina.

Metode u poučavanju/provedbi

- rad u parovima i malim skupinama
- organiziranje predavanja s diskusijama i panel-raspravama
- pedagoške radionice
- igranje uloga
- razvoj stavova u raspravi i debati
- analiza slučajeva
- korištenje dostupnih i primjerenih sadržaja sa internetskih stranica i korištenje informacijsko-komunikacijskih tehnologija
- priprema i organiziranje lokalnih preventivnih aktivnosti (izložbe, obilježavanje prigodnih datuma...).